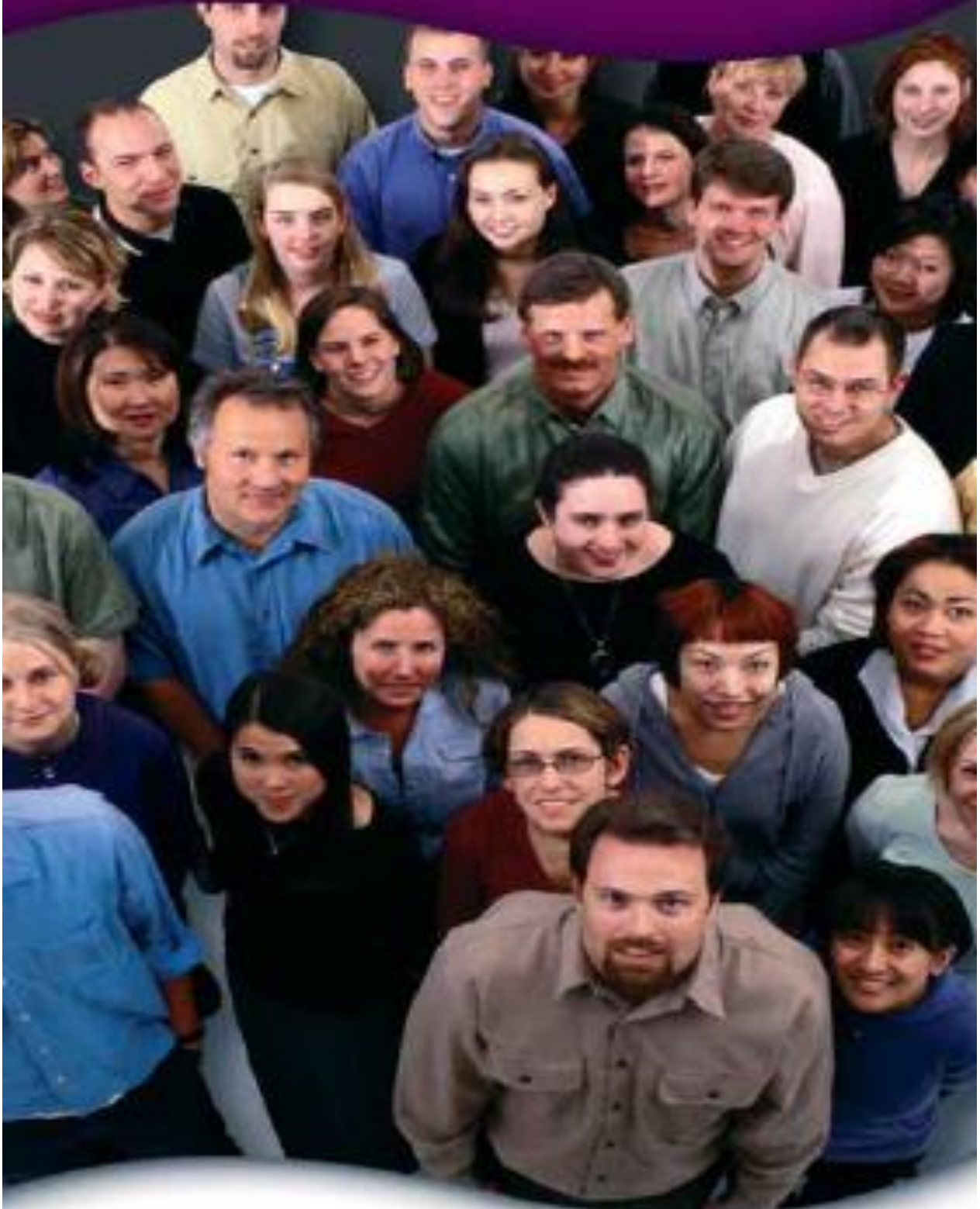

Rinkėjų sąrašas

1.	Įvadas.....	3
2.	Registracijos sąlygos.....	3
3.	Rinkėjų sąrašo parengimas	4
4.	Balsuojančių paštu rinkėjų sąrašas.....	5
5.	Specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašas	6
6.	Rinkėjų sąrašo priedas	7
7.	Balsuojančių paštu rinkėjų ir specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašų priedai	7
8.	Adreso pasikeitimas	8
9.	Rinkėjų sąrašo tikrinimas.....	8
10.	Registravimo įstatymas	9
11.	Kiti lankstinukai.....	9

RINKĖJŲ SĄRAŠAS

1. Įvadas

Kad asmuo turėtų teisę balsuoti per rinkimus ar referendumą, jo pavardė turi būti įtraukta į apygardos, kuriai rinkėjas priklauso, sąrašą. Registravimo tarnybos (grafystės, miesto arba miesto ir apskrities tarybos) pagal įstatymą turi kasmet parengti ir paskelbti rinkėjų sąrašą. Šis sąrašas įsigalioja nuo vasario 15 d. ir yra naudojamas kiekvienų rinkimų ir kiekvieno referendumo, surengto per 12 ateinančių mėnesių, metu.

Nuo 2004 m. registravimo tarnybos privalo paskelbti dvi rinkėjų sąrašo versijas – visą sąrašo versiją ir redaguotą versiją. Į visą rinkėjų sąrašo versiją įtraukti visi, turintys teisę balsuoti, ir ją galima naudoti tik rinkimų arba kitais įstatymų nustatytais tikslais. Į redaguotą sąrašo versiją įtrauktos pavardės ir adresai asmenų, kurių informaciją galima naudoti kitais, ne tik rinkimų arba kitais įstatymų nustatytais tikslais, pvz., komercinė ar kitokia organizacija gali ją panaudoti tiesioginės rinkodaros tikslais (žr. 3 skyrių)

2. Registracijos sąlygos

Sąlygos:

Amžius: rinkėjų sąrašo įsigaliojimo dieną (vasario 15 d.) asmuo turi būti bent 18 metų amžiaus. Kiekvienas gyventojas, turintis 18 ir daugiau metų, turi teisę būti įtrauktas į rinkėjų sąrašą.

Pilietybė: nors teisę būti įtrauktas į sąrašą turi kiekvienas suaugęs gyventojas, registravimo tarnyba turi žinoti asmens pilietybę, nes būtent nuo pilietybės priklauso, kuriuose rinkimuose asmuo gali balsuoti. Vėliausia nustatyta data pilietybei gauti yra rugsėjo 1 d. iki rinkėjų sąrašo įsigaliojimo datos. Teisė balsuoti:

- **Airijos piliečiai** gali balsuoti per kiekvienus rinkimus ir kiekvieną referendumą;
- **Didžiosios Britanijos piliečiai** gali balsuoti per „Dáil“ (Airijos Respublikos Atstovų rūmų), Europos ir vietos rinkimus;
- **Kiti ES piliečiai** gali balsuoti per Europos ir vietos rinkimus;
- **Ne ES piliečiai** gali balsuoti tik per vietos rinkimus.

Gyvenamoji vieta: asmuo turi gyventi atitinkamu adresu rugsėjo 1 d. iki rinkėjų sąrašo įsigaliojimo datos. **Asmuo gali būti registruotas tik vienu adresu.** Jei asmuo turi daugiau nei vieną adresą (pvz., asmuo studijuodamas koledže gyvena ne namuose), registravimo tarnybai turi būti praneštas adresas, kuriuo šis asmuo nori būti registruotas.

Asmuo, kuris palieka savo įprastą gyvenamąją vietą ketindamas atgal sugrįžti per aštuoniolika mėnesių, gali toliau būti registruotas toje pačioje vietoje, jei tai neprieštarauja svarbesnei sąlygai būti registruotam tik vienu adresu. Asmuo, kuris laikinai negyvena savo įprastu adresu, pvz., yra išvykęs atostogų, ligoninėje arba dirba kitur, turi būti registruotas savo įprastu adresu. Svečiai ir asmenys, laikinai apsistoję kokių nors adresu, neturi būti juo registruoti.

3. Rinkėjų sąrašo parengimas

Sudarant rinkėjų sąrašą, kuris įsigalios kitų metų vasario 15 d., parengiamąjį variantą, registracija vykdoma apsilankant kiekvienuose namuose arba kitais vietinės informacijos rinkimo būdais. Daugeliu atvejų į namus pristatomos registracijos (RFA) formos, kurias reikia užpildyti. Jei kyla klausimų dėl pilietybės, registravimo tarnyba gali pareikalauti asmens pateikti dokumentus, patvirtinančius jo teisę balsuoti, pvz., gimimo liudijimą arba natūralizacijos pažymėjimą.

Parengiamasis rinkėjų sąrašo variantas skelbiamas lapkričio 1 d., kasmet vykdomos viešos informacijos kampanijos metu, ir su juo galima susipažinti pašto skyriuose, viešosiose bibliotekose, policijos nuovadose, teismo rūmuose ir vietos valdžios įstaigose iki lapkričio 25 d. Piliečiams šiuo laikotarpiu siūloma patikrinti parengiamąjį variantą, kad įsitikintų, ar yra teisingai užregistruoti.

Apie bet kokias parengiamajame variante pastebėtas klaidas ar praleistą informaciją būtina iškart informuoti registravimo tarnybą.

Pretenzijas dėl pavardžių įtraukimo arba pašalinimo sprendžia grafystės registраторius, kuris yra teisinius įgaliojimus turintis teismo pareigūnas. Sprendimas priimamas viešai ir bet kuris asmuo gali dalyvauti ir duoti parodymus. Suinteresuotiesiems asmenims pranešama remiantis grafystės registatoriaus sprendimu. Grafystės registatoriaus nuosprendį galima apskųsti apygardos teisme. Pretenzijų svarstymo teismo procesas vyksta kiekvienais metais nuo lapkričio 25 d. iki gruodžio 23 d.

Pavardės įtraukimas į rinkėjų sąrašo parengiamąjį variantą nereiškia, kad įvardytasis asmuo turi teisę balsuoti rinkimuose ar referendumuose, kurie gali būti surengti dar nepradėjus galioti rinkėjų sąrašui, tai yra iki vasario 15 d. Taip yra todėl, kad rinkėjas dar nėra užregistruotas balsuoti. Tokioje padėtyje atsidūrę teisę balsuoti turintys asmenys (kurie nori balsuoti rinkimuose ar referendume) turi kreiptis dėl įtraukimo į dabartinio rinkėjų sąrašo **priedą** (žr. 6 skyrių).

Redaguota rinkėjų sąrašo versija. kaip paaiškinta 1 skyriuje, į redaguotą rinkėjų sąrašo versiją įtrauktos pavardės ir adresai asmenų, kurių informaciją galima naudoti ne tik rinkimų arba įstatymų nustatytais tikslais, pvz., komercinė ar kitokia organizacija gali ją panaudoti tiesioginei rinkodarai.

Jei nenorite, kad jūsų informacija būtų įtraukta į redaguotą rinkėjų sąrašo versiją, RFA turite pažymėti lauką „opt out“ (atsisakyti). Jei šią formą pildote kitų būsto gyventojų vardu, turite paklausti, ar jie norėtų, kad jų informacija būtų įtraukta į redaguotą rinkėjų sąrašo versiją.

Galutinė rinkėjų sąrašo versija paskelbiama vasario 1 d. ir galioja metus nuo vasario 15 d.

4. Balsuojančių paštu rinkėjų sąrašas

Registravimo tarnybos parengia balsuojančių paštu rinkėjų sąrašą, kuris papildo rinkėjų sąrašą. Paraiškas dėl įtraukimo į šį sąrašą būtina pateikti vėliausiai iki lapkričio 25 d.

Kaip paštu balsuojantys rinkėjai gali būti registruojami:

- visu etatu dirbantys gynybos pajėgų nariai – gyvenantieji kareivinėse gali būti registruoti kareivinių arba namų adresu;
- Airijos diplomatai, atliekantys tarnybą užsienyje, ir jų žmonos / partnerės – jie yra registruojami namų Airijoje adresu.

Teikti paraiškas, kad būtų užregistruoti kaip balsuojantys paštu rinkėjai, taip pat gali šioms kategorijoms priklausantys asmenys:

- „Garda Síochána“ (policijos pajėgų) nariai;

- asmenys, gyvenantys namuose ir negalintys atvykti į balsavimo vietą dėl ligos ar fizinės negalios;
- asmenys, dėl profesijos negalintys rinkimų dieną balsuoti savo balsavimo vietoje, įskaitant studentus, kurie registruoti namų adresu, bet besimokydami švietimo įstaigoje gyvena kitur;
- rinkėjai, negalintys balsuoti savo balsavimo vietoje dėl teismo sprendimu pagrįsto įkalinimo;
- tam tikri rinkimų vietą aptarnaujantys darbuotojai, įdarbinti ne savo apygardoje.

Rinkėjas, kuris buvo užregistruotas kaip balsuojantis paštu, gali balsuoti tik paštu ir negali balsuoti balsavimo vietoje.

5. Specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašas

Rengdamos rinkėjų sąrašą, registravimo tarnybos taip pat parengia ir specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašą. Į jį įtraukiami rinkėjai, turintys fizinę negalią arba sergantys ir gyvenantys ligoninėse, slaugos namuose ar panašiose įstaigose ir norintys balsuoti tose vietose. Teisė balsuoti tokiu būdu suteikiama tada, kai numatoma, kad rinkėjo liga arba fizinė negalia tęsis ir rinkėjų sąrašo galiojimo laikotarpiu ir dėl jos asmuo negalės atvykti balsuoti į balsavimo vietą.

Paraiškos apie pageidavimą būti įtrauktiems į specialiųjų poreikių rinkėjų sąrašą turi būti pateikiamos iki lapkričio 25 d. Jei tokia paraiška pateikiama pirmą kartą, turi būti pridėta sveikatos pažyma.

Rinkėjai, įtraukti į specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašą, balsuoja ligoninėje, slaugos namuose ar kitoje savo buvimo vietoje. Balsuojama pažymint balsavimo biuletenį, kurį pristato atsakingasis pareigūnas, lydimas „Garda“.

Informacija, skirta rinkėjams turintiems negalią, pateikiama specialiame šios serijos lankstinuke.

6. Rinkėjų sąrašo priedas

Kaip nurodyta 3 skyriuje, jei asmuo nėra įtrauktas į tuo metu galiojantį rinkėjų sąrašą, bet mano, kad turi tokią teisę, jis gali prašyti būti įtrauktas į rinkėjų sąrašo priedą, kuris paskelbiamas prieš kiekvienų rinkimų ir referendumo balsavimo dieną. Į šį priedą gali būti įtraukti asmenys, kurie:

- balsavimo dieną yra sulaukę 18 metų;
- nuolat gyvena adresu, kuriuo nori būti registruoti; Ir
- **Nėra** registruoti rinkėjai kuriuo nors kitu adresu.

Kaip ir rinkėjų sąrašo atveju, pilietybė suteikia teisę balsuoti rinkimuose ir referendumuose tiems asmenims, kurie yra įtraukti rinkėjų sąrašo priedą.

Paraišką dėl įtraukimo į šį sąrašo priedą turi pasirašyti pareiškėjas tai paliudijant „Garda Siochana“ nariui iš pareiškėjo vietinės policijos nuovados, kuriam prieš pasirašant, nurodant datą ir uždedant atspaudą, reikia pateikti asmens tapatybės dokumentą. Policijos atstovas gali prašyti dokumento su nuotrauka ar kito dokumento. Jei pareiškėjas raštu nurodo, kad negalės pateikti paraiškos tokiu būdu, formą pareiškėjas gali pasirašyti paliudijus registracijos tarnybos darbuotojui. Gali būti paprašyta pateikti dokumentą su nuotrauka ar kitą tapatybę patvirtinantį dokumentą. Jei dėl fizinės ligos ar negalios negalima pasinaudoti nė vienu iš šių variantų, prie paraiškos reikia pridėti medicinos pažymą.

Norint dalyvauti rinkimuose arba referendume, paraiškas dėl įtraukimo į šį priedą būtina pateikti registravimo tarnybai bent prieš 15 dienų (neįtraukiant sekmadienių, Didžiojo penktadienio ar valstybinių švenčių) iki balsavimo dienos. Paprastai paraiškos dėl įtraukimo į rinkėjų sąrašą yra pateikiamos rengiantis rinkimams arba referendumui, tačiau jas galima pateikti ir bet kuriuo metu, jei tik rinkėjas turi teisę būti įtrauktas į šį priedą. Į priedą įtraukti asmenys turi teisę balsuoti per rinkimus ar referendumus, surengtus rinkėjų sąrašo galiojimo laikotarpiu.

7. Balsuojančių paštu rinkėjų ir specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašų priedai

Rinkėjai, kurie turi teisę, bet dar nėra įtraukti į balsuojančių paštu arba specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų sąrašą, gali prašyti būti įtraukti į atitinkamą šių sąrašų priedą, kuris yra skelbiamas prieš kiekvienus rinkimus ir referendumą.

Vėliausia data, kai registravimo tarnyboms iki balsavimo galima pateikti paraiškas dėl įtraukimo į priedą, yra dvi dienos po „Dáil“ (Atstovų rūmų) paleidimo rengiantis visuotiniams rinkimams ir dvi dienos po balsavimo dienos įsakymo paskelbimo rengiantis „Dáil“ išankstiniams rinkimams. Norint dalyvauti Prezidento, Europos, vietos rinkimuose arba referendume, paraiškas dėl įtraukimo į šį priedą būtina pateikti registravimo tarnybai bent prieš 15 dienų (neįtraukiant sekmadienių, Didžiojo penktadienio ar valstybinių švenčių) iki balsavimo dienos. Kaip ir į įprastinį rinkėjų sąrašo priedą, paraišką dėl įtraukimo į balsuojančių paštų ir specialiųjų poreikių turinčių rinkėjų priedą galima pateikti bet kuriuo metu, jei tik rinkėjas turi teisę būti įtrauktas į šį priedą.

8. Adreso pasikeitimas

Nuo 2002 m. asmenys, įtraukti į rinkėjų sąrašą, persikėlę gyventi iš vienos rinkimų apygardos į kitą arba pakeitę gyvenamąją vietą toje pačioje apygardoje (kita vietinė rinkimų sritis), gali pateikti paraišką dėl įtraukimo į priedą nauju adresu, jei jie yra įgalioję registravimo tarnybą iš rinkėjų sąrašo panaikinti savo pavardę, susietą su ankstesniu adresu.

Kad būtų įtrauktas į priedą dėl adreso pasikeitimo, asmuo turi būti:

- įtrauktas į rinkėjų sąrašą ankstesniu adresu ir;
- nuolat gyventi adresu, kuriuo pageidauja būti registruotas.

9. Rinkėjų sąrašo tikrinimas

Bet kuris asmuo gali patikrinti galutinį rinkėjų sąrašą, parengiamąjį arba redaguotą sąrašą registravimo tarnybų arba grafystės registratoriaus kontorose, taip pat viešosiose bibliotekose, pašto skyriuose ir policijos nuovadose jų darbo valandomis. Rinkėjų sąrašo arba jo ištraukų kopiją galima įsigyti iš registravimo tarnybos sumokėjus šešiasdešimt trijų centų už pirmą šimtą pavardžių mokestį, už kiekvieną kitą šimtą pavardžių toliau mokant po trylika centų. Rinkėjų sąrašo kopijos nemokamai pateikiamos išrinktiems atstovams ir rinkimų kandidatams.

Nuo 2004 m. lapkričio 1 d. įsigaliojus reikalavimui skelbti visą ir redaguotą rinkėjų sąrašo versijas, naudoti visos rinkėjų sąrašo versijos informaciją ne rinkimų arba kitais įstatymų nenustatytais tikslais laikoma nusižengimu.

10. Registravimo įstatymas

Šio lankstinuko informacija nėra visapusiškas rinkėjų registravimo įstatymo išdėstymas. Įstatymas išdėstytas: 1992 m. rinkimų įstatymo antrojo leidimo II dalyje; 1996 m. rinkimų įstatymo pataisoje; 1997 m. rinkimų įstatymo VII dalies 76 skyriuje; 2001 m. rinkimų įstatymo pataisoje, 2002 m. rinkimų įstatymo pataisoje, 2004 m. rinkimų įstatymo pataisoje; 2005 m. rinkimų įstatymo pataisoje; 2006 m. rinkimų įstatymo pataisoje, 2007 m. rinkimų įstatymo pataisoje; 2009 m. rinkimų įstatymo pataisoje ir 2012 m. rinkimų įstatymo pataisoje.

Šie įstatymai prieinami „Government Publications“, 52 St. Stephen’s Green, Dublin 2. Juos taip pat galima atsisiųsti iš „Oireachtas“ svetainės adresu www.oireachtas.ie

11. Kiti lankstinukai

Kiti lankstinukai iš šios serijos yra pasiekiami departamento svetainėje internetiniu adresu (www.housing.gov.ie):

Kaip renkamas prezidentas

Referendumas Airijoje

Kaip renkami „Dáil“ (Žemieji Parlamento rūmai)

Kaip renkamas „Seanad“ (Senatas / Aukštieji Parlamento rūmai)

Europos Parlamentas: Kaip renkami Europos Parlamento nariai Airijoje

Kaip renkami vietos valdžios institucijų nariai

Informacija rinkėjams su negalia

BŪSTO, PLANAVIMO IR VIETOS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ DEPARTAMENTAS

2018 m. Spalio mėn